

**„HÁLÓ” Dél – Mezőföldi Szociális
és Gyermekjóléti Szolgálat**

2020. évi

Szakmai Beszámolója

Sárszentágota

Készítette: Rohonczi Flóra

családsegítő

Tartalom

Bevezető	3
Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata	6
A családsegítő szolgálat	6
A családsegítő feladatai.....	8
A családsegítő szolgálat és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás	8
Dokumentumok.....	9
Tapasztalatok.....	9
2020. éves adatok szám szerint	10
Gyermekjóléti szolgáltatás	12
Feladata	12
Tevékenységi köre.....	12
Gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer szakmai tevékenysége 2019. évben	13
A szolgáltatás helyi szintje.....	14
Személyes tapasztalatok	14

Bevezető

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás olyan szociális alapszolgáltatási forma, amely személyes gondoskodást nyújtó ellátást biztosít a működési területén élő teljes lakosság, illetve a szociálisan rászorultak részére. Ez a szolgáltatás társulás útján valósult meg Alap, Alsószentiván, Cece, Igar, Mezőszilas, Sáregres, Sárszentágota, és Vajta községekben. Ezt a feladatot a Dél-Mezőföldi Többcélú Társulás fenntartásában működő „HÁLÓ” Dél - Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló *1993. évi III. törvény*, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló *1997. évi XXXI. törvény* tartalmazza a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás céljait és feladatait.

A gyermekek veszélyeztetésének, bántalmazásának megakadályozása érdekében 2016. január 1-től a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet. *Települési szinten* a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője alapellátást biztosít, amely az igénybe vevő részéről térítésmentesen és részben önkéntesen igénybe vehető szolgáltatás, azonban problémafüggően az önkéntességnek nem feltétlenül kell teljesülnie. *Járási szinten* a Család- és Gyermekjóléti Központ esettanulmányok foglalkoztatásával a hatósági intézkedést kívánó eseteket koordinálja. Ez kötelező együttműködést kíván a hatósági intézkedés alá vont személytől, az önkéntesség ebben az esetben nincs jelen.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő *jelzőrendszert* működtetünk. Minden családsegítő a maga településének jelzőrendszeri felelőse. Az önkormányzat, az egészségügyi szolgáltató intézmények, szociális szolgálat, munkaügyi központ, jogi segítségnyújtó szolgálat, pártfogó felügyelői szolgálat, a társadalmi szervezetek, oktatási intézmények, gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények, valamint magánszemélyek is jelezhetik a családsegítő szolgálatnak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A jelzőrendszer tagjainak feladata a gyermek veszélyeztetettségének figyelése és kezelése, feltárása. A gyermekjóléti szolgálatok számára kötelezettség a jelzések rögzítése, a veszélyeztetett gyermekek problémáinak feltárása és a megoldások keresése.

A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat haladéktalanul, személyesen felkeresve az érintetteket tájékoztatást nyújt a családsegítés céljáról, tartalmáról. Ezt követően megteszi a

szükséges intézkedéseket, és folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személy, illetve család életkörülményeit. Szükség szerint bevon más segítő szakembereket, jelzést továbbít az esetenedzser számára. A családsegítő köteles a jelzés beérkezését követően 15 munkanapon belül írásban is megküldeni visszajelző tájékoztatását a jelzést tevőnek a megtett intézkedésekről.

A gyermekek körében a veszélyeztetettség környezeti okai lehetnek maga a család, nevelési hiányosság, erkölcsi fejlődést veszélyeztető környezet, lakásviszonyok, családon kívüli negatív hatás. Állhat a probléma háttérében anyagi ok, egészségügyi ok, elhanyagolás, felügyelet hiánya, érzelmi köteléket hiánya.

Az éves jelzőrendszeri tanácskozást 2020. február 20-án tartottuk, melyről jegyzőkönyv és jelenléti ív készült. A tanácskozáson elhangzottak és megbeszéltek képezték az éves intézkedési terv elkészítésének alapját.

A hatékony és komplex családsegítési és gondozási folyamatot segíti az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott *Protokoll*, melynek ismerete és alkalmazása munkánk során kötelező.

A Protokoll a következő részekből áll:

- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatai.
- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer felépítése.
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család – és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatai.
- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályai.
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán, a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltató tevékenysége, mint alapszolgáltatás, térítésmentes.

Adományközvetítés:

Az elmúlt év során a Szolgálattal kapcsolatban lévő családok igény szerint ruhaadományt kaptak.

Az Európai Unió adományaként a településen élők két csoportja részesült természetbeni juttatásban.

- *Első csoportként* a RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002 kódszámú „Rászoruló személyek számára természetbeni juttatás biztosítása az RSZTOP-1.1.1-16 felhívás 2. szakasz keretében.” című kiemelt projekt keretében 2020. február hónaptól a 0-3 éves korú gyermeket nevelő és ugyanakkor rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek kaptak élelmiszercsomagot.
- *Második csoportban* július és augusztus hónapban a 7-14 éves korú gyermeket nevelő és ugyanakkor rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek kaptak 1-1 csomagot.
- *Harmadik csoportban* RSZTOP 4.1.1 kódszámú projekt keretén belül július, szeptember, október hónapban a szociálisan rászorulóknak kaptak tartósélelmiszer csomagot.

Az Európai Unió által biztosított csomagok rászorulókhöz való eljuttatásában a családsegítő feladata a jogosultak lakcímének ellenőrzése, és az értesítők eljuttatása a címzetteknek, valamint az adományosztásnál technikai segítségnyújtás.

Pályázatok:

Az év folyamán az ellátott településen folyamatosan figyelemmel kísértük a pályázati lehetőségeket, különös tekintettel a Fehérvár Travel Alapítványra.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a krízis helyzetekhez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése a családsegítő szakember feladata. A családsegítő szolgálat feltérképezi az ellátási területén élő szociális és mentális problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, feladatáról, és lehetőségeiről.

A családsegítés a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés, és egyéb segítő tevékenységek útján valósul meg (hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, közvetítés más szolgáltatások igénybe vételéhez, információnyújtás, továbbirányítás, stb.).

Segítő tevékenységek végezhetők a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka, és a közösségnek nyújtott szociális munka révén. A családsegítés keretében végzett tevékenységek - a szolgáltatást igénybevevő érdekében, mások személyiségi jogainak megsértése nélkül- a szükséges mértékig kiterjednek az igénybevevő környezetére is, különösen családjának tagjaira.

A családsegítő szolgálat

a családsegítés keretén belül biztosítja

- Szociális, életvezetési (pl. nevelési, egészségügyi), és mentálhigiénés tanácsadást.
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára biztosítja a szociális szolgáltatásokhoz, pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás megszervezését.
- Szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevők megfelelő tájékoztatása érdekében.

- A családgondozás keretein belül biztosítja a családban jelentkező működési zavarok kialakulásának megelőzését, a kialakult probléma megszüntetését, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését.
- Programokat szervez (táboroztatás, gyermekprogramok) a működési területén élő, különösen a hátrányos helyzetben lévő családok, egyének, gyermekek számára.
- Segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatteremtő készségének fenntartásához, javításához.
- Tanácsadást biztosít a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére.
- Részt vesz a szociális feszültségek okainak feltárásában, a megoldásokra javaslatot készít és segítséget nyújt. Krízishelyzetben segítő beavatkozást hajt végre.
- Segítséget nyújt hivatalos ügyintézéshez, kérelmek, beadványok elkészítéséhez, nyomtatványok kitöltéséhez.
- Abban az esetben, amennyiben a probléma jellege azt indokoltá teszi, és meghaladja a családsegítő kompetencia határait, közvetít a kliens és a más ellátási területek szakemberei között. Gondoskodik a megfelelő fogadókészségről.
- Részt vesz adományok gyűjtésében, és közvetítésében.
- Munkalehetőségek közvetítésében való részvétel.

Szükség lenne speciális szolgáltatásokra, mint:

- Pszichológiai tanácsadás helyben (Felnőttek és gyermekek ellátására szakosodott pszichológusok közreműködésével.)
- Jogi tanácsadás helyben
- Mediációs lehetőségekhez való hozzáférés helyben

A családsegítő feladatai

- A szociális esetmunkát végző személy az adott ügy esetfelelőse. Figyelemmel kíséri, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy a problémája kezeléséhez ismeri-e, illetve igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint a szolgáltatást igénybe vevő beleegyezésével együttműködik a más szociális és egyéb szolgáltatást nyújtó intézményekkel és szolgáltatókkal.
- A gondozási folyamat részeként érdekérvényesítést (nem képviseletet!!!) lát el az egyén vagy a család megbízása alapján.
- A család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a családban élő kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e alapellátás biztosítását. Amennyiben ez szükséges, a családgondozó komplexen gondozza az egész családot, szükség esetén bevonja az esetmenedzser kollégát, aki hatósági intézkedést kezdeményezhet.
- A pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérésével és adott esetben pályázati munkák készítésével a családsegítőnek törekednie kell olyan források megteremtésére, amely felhasználásával az alapfeladatokhoz kapcsolódó többlétszolgáltatást tud nyújtani az igénylők és a rászorulóknak számára, különösen a preventív programok vonatkozásában.
- A családból kiemelt gyermekek gondozása az esetmenedzser feladata.

A családsegítő szolgálat és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás

Az ellátást igénybe vevővel, hozzátartozójával, családjával, vagy törvényes képviselőjével a családsegítő szolgálat családsegítői rendszeres kapcsolatot tartanak.

A családsegítés a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és segítő munkaformák útján valósul meg. A látogatások rendszeressége és időtartama, a problémák súlyossága alapján, és attól függő gyakorisággal történik, de a törvény által előírt havi háromszori találkozás biztosított. Szükség szerint ennél több is megoldott.

Ennek módja:

- Személyes kapcsolattartás, amely vagy az intézményben vagy a kliens lakásán történik.
- Telefon igénybevételel
- Írásban, levélbeli megkeresés útján.

Szolgálatunk kapcsolatot tart a védőnői szolgálattal, illetve az iskola gyermekvédelmi felelősével, a helyi óvoda dolgozóival, személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekkel, helyi önkormányzattal, szakosított ellátást nyújtó intézményekkel, egészségügyi intézményekkel, jogsegély szolgálatokkal, és egyéb szolgáltatásokat biztosító intézményekkel. Közös néven a jelzőrendszeri tagokkal.

Dokumentumok

Amennyiben az interjú során bizonyossá válik, hogy hosszabb távú szakmai tevékenységre lesz szükség, akkor együttműködési megállapodást kötünk. A gondozás során az 1/2000.(1.7.) SzCsM rendelet 7. melléklete szerint elkészített esetenaplót vezetjük. A megkeresést a családsegítő az ügyfélről vezetett esetenaplóban regisztrálja. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő célokat, az ezek érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatók, intézmények, segítők megnevezését. A találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját is az esetenaplóban rögzítjük.

Amennyiben kiskorú gyermeket is érint a családsegítési probléma, úgy a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlapok kitöltése is szükséges, melyet alapellátásba kerülő gyermekekre töltünk. A fenti adatlapok „T” lapját, a GYSZ 1, a GYSZ 2, a GYSZ 3, és a GYSZ 4 lapokat. Az adatlapok többi tagjának kitöltése hatósági intézkedés után az esetmenedzser, illetve más gyermekvédelmi szakellátásban tevékenykedő szakember feladata.

Tapasztalatok

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a település munkanélküli vagy alacsony jövedelemmel rendelkező lakói között halmozottan jelenik meg valamennyi szociális, egészségügyi és mentális probléma. Többek között az alacsony iskolázottságból fakadóan őket sújtja leginkább a munkanélküliség. A rossz lakáskörülmények, nem megfelelő higiénés viszonyok, ingerszegény környezet szinte minden ellátott családban fellelhetőek. A különböző szenvedélybetegségek is jelen vannak a településen.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint együttműködési megállapodás alapján (fő) (nem halmozott adat)

nem életkor	6 éves és fiatalabb	6-13 éves	14-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 év felett	összesen
férfi	0	0	0	4	0	0	1	5
nő	0	0	1	8	7	1	2	19
összesen	0	0	1	12	7	1	3	24

A szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint (nem halmozott adat)

gazdasági aktivitás	fő
foglalkoztatott	14
munkanélküli	2
inaktív kereső (GYES, GYED)	7
ebből nyugdíjas	3
eltartott	1
ebből kiskorú	1
összesen	24

2020. éves adatok szám szerint

A szolgáltatást igénybe vevők száma családi állapot szerint (nem halmozott adat)

családi állapot	fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek(ek)kel	13
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek(ek)nélkül	
egy szülő gyermek(ek)kel	4
Egyedül élő	7
egyéb	
összesen	24

A szolgáltatást igénybe vevők száma Iskolai végzettség alapján (nem halmozott adat)

iskolai végzettség	fő
általános iskola nyolc osztálynál kevesebb	5
általános iskola nyolc osztályt végzett	10
szakmunkásképző iskola, szakiskola	4
szakközépiskola	5
gimnázium	
érettségire épülő befejezett OKJ	
felsőfokú iskolai végzettség	
összesen	24

A probléma típusa	Személyek száma elsődleges probléma szerint (fő)		Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)	
	0-17 éves	18-éves	0-17 éves	18-éves
életviteli probléma	2	3		10
családi-kapcsolati probléma		2		2
Családon belüli bántalmazás		1		
Elhanyagolás				
lelki-mentális		1	3	16
gyermeknevelési gondok				
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség				
magatartászavar				
fogyatékoság				
anyagi probléma		5	2	6
foglalkoztatással kapcsolatos				
egészségkárosodás következménye				
szenvedélybetegség		3		
ügyintézéshez segítségkérés	1	15	1	20
információkérés		23	7	52
egyéb				
összesen	3	53	13	106

Gyermekjóléti szolgáltatás

Feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltató családsegítője összehangolva munkáját az esetmenedzserrel, egészségügyi, nevelési-oktatási intézményekkel, szervezési, szolgáltatási, és gondozási feladatokat végez, kezdeményezi és összehangolja az észlelő- és jelzőrendszer működését.

Az esetmegbeszélés megtartását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) Nm rendelet 14.-15.§. szabályozza.

Az esetmegbeszélés célja a szolgáltatást igénybevevő gyermeket és családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között. Esetmegbeszéléseken kívül a védőnővel, az óvodával, iskolákkal, rendőrséggel történtek megbeszélések, valamint együttműködés keretében a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsereivel.

Tevékenységi köre

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek helyzetét, veszélyeztetettségét,
- Meghallgatja a gyermek panaszát és annak orvoslására megteszi a szükséges intézkedéseket,
- Szervezi a helyettes szülői hálózatot, illetve ha működik, foglalkoztatja a helyettes szülőket,
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- Ha tudomást szerez veszélyeztetett gyermekről, akinek gondozása már nem megoldott alapellátási gondozási formában, jelzéssel él az esetmenedzser felé, aki hatósági intézkedést kezdeményez.

- Alapszolgáltatásban és felkérésre környezettanulmányt készít.

Sárszentágota községben a beérkezett jelzések száma 2020-ban 10 db volt, mely személyre levetítve 3 főt érintett.

Gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer szakmai tevékenysége 2020. évben

Jelzést küldők	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
Közoktatási intézmény			
Önkormányzat (jegyző)			
Egészségügyi szolgáltató	8		
- ebből védőnői jelzés	8		
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat			
Rendőrség	1		
Ügyészség, bíróság			
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány			
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat			
Állampolgár			
Menekülteket befogadó állomás			
Munkaügyi hatóság			
Összesen	9		1
A jelzésekkel érintett személyek száma	3		1

A szolgáltatás helyi szintje

A családsegítés feladatainak ellátása a Sárszentágotai Önkormányzat irodájában történik: 8126 Sárszentágota, Május 1 u. 1. szám alatt.

Az épület jó infrastruktúrával rendelkezik, hiszen központi helyen van a településen. Közelben van a védőnő, az orvos, a gyógyszertár és a posta. Az épület több helyiségből áll. A „HÁLÓ” irodája a polgármesteri iroda előtt található. Az előtérben várakozhatnak az ügyfelek, majd az irodában van lehetőség az interjúra, beszélgetésre, ügyintézésre.

A családsegítő részére a munkavégzéshez biztosított:

Az intézmény technikai felszereltségét tekintve a segítő munkában használatos:

- 1 db mobil telefon
- számítógép
- nyomtatási és szkennelési lehetőség

Hiányosságok:

- szupervíziós csoportmunka

A családsegítői feladatot Sárszentágota településen 2018. november 01. óta látom el pedagógiai végzettséggel, heti 2 napon: kedden és csütörtökön. A heti munkaidő fele ügyfélfogadás Szolgálatunk irodájában, másik fele pedig terepmunka, családlátogatás.

Személyes tapasztalatok

A feladatmegosztás a családsegítő és az esetmenedzser között fokozott együttműködést, szervezett kapcsolattartást követel meg. A „HÁLÓ” Dél- Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői és a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei között jó munkakapcsolat van. A kompetencia határok betartása alapelvárás mind a családsegítő, mind pedig az esetmenedzser munkakörében. A megbeszélések az összehangolt munka biztosítékaként, a szükséges protokoll alkalmazása mellett az aktuális esetekre kiterjesztve zajlottak.

A személyes tapasztalatom az, hogy Sárszentágota településen rendkívül jól működik a jelzőrendszer. Részt vesz a település életében a védőnő, a polgárőrség, a házi orvos, az

iskola- és az óvodavezetők, a szervezettséget pedig a Polgármester Úr biztosítja. Az önkormányzattól sok segítséget és támogatást kapok, a megbeszélések alkalmával a kéréseimet mindig igyekeznek teljesíteni, a problémák megoldásában segítséget nyújtanak. Az önkormányzat a települési támogatások során számos lakos jóllétéről kezeskedik. Iskolai és óvodai igazolatlan hiányzások nem jellemzik a települést, ami a térségben példátlan! A polgárőrség is felelősséget vállal a település helyzetéért. A védőnő folyamatosan tájékoztat a településen élő kisgyermekes családok helyzetéről, és jelzést küld a problémás esetekről, gyakran megyünk együtt családlátogatásra. Az esetmenedzserrel is szoros kapcsolatot tartok, és mindenben számíthatok rá. Ezen túl szükségesnek látom a gyakoribb személyes kommunikációt, ventilálást, továbbá javaslom minél több szakmai megbeszélés rendezését, amely még hatékonyabbá tenné az együttműködést.

Sárszentágota, 2021. március 18.

